

SLOVENSKI NAROD.

*Slovenski Narod** velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	5:50
na mesec	2—	na mesec	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaličeva ulica št. 5 (v pritliku levo), telefon št. 34.

Interview.

Dunaj, 21. septembra.

Ekselencija, kaj je res; dobimo li še pred 5. oktobrom rekonstruiran kabinet, ali ne?

»Mislim, da ne. Baron Gautsch ima sedaj polne roke posla, draginjsko vprašanje dela ministrskemu predsedniku več preglavice kakor bi si kdo mislil. Po nedeljskih dogodkih se nahaja v neprijetni situaciji in mora napeti vse sile, da stopi pred parlament vsaj z nekaterimi tozadnimi uspehi. In v zadevah, v katere se vtika njegov kolega iz Budapešte, doseči uspehe je naporna in težavna naloga, to itak veste. Poleg tega pa je kabinetni šef v velikih skrbbeh, kako se zaslužuje stvari v Pragi. Novi poskus češko - nemške sprave je bil previdno in z največjo pazljivostjo pripravljen — če sedaj ne bo šlo, potem je ta juha za dolgo časa presojena... Da so torej v prezidjalni palaci v Gospodski ulici zelo, zelo neravnosi, to mi lahko verjamete. V takem položaju pa ni časa, da bi se študiralo in že tudi reševalo vprašanje, na kak način se naj zadovoljivo načrtovala dva uradnika z drugima dvema.«

Torej gre za sedaj le za rekonstrukcijo, ki bi naj odpravila obstoječi provizori v dveh ministrskih resortih in se za enkrat sploh ne more računati s preosnovitvijo kabineeta v smislu parlamentarizacije ali vsaj poluparlamentarizacije!

»To je po mojem mnenju godba bodočnosti. Pred novim letom to vprašanje sploh ni diskutabel in če potem, to vedo bogovi. Saj veste, da so ravno Nemci, katerih odločajoči vpliv v notranji politiki je neovrgljivo dejstvo, veliki nasprotniki parlamentarizacije. Zakaj, o tem ni potreba dolgo premisljati. Njihova je birokracija in nemški uradnik kot resortni minister danes še ravno toliko velja in opravi, kakor nemški parlamentarec, morda še več, ker se nanj ne pazi toliko, kakor na izrecenega zaupnika nemških političnih strank. Ce torej baron Gautsch sploh računa z udeležbo parlamentarcev pri novem ministrstvu, ki bi naj slonelo na trdnem temelju velike parlamentarne večine, mu bo treba premagati velike zapreke. Pred vsem pa bo moral imeti pred seboj podpisani pakt Čehov in Nemcev... Do tega pa je še daleč. Pač pa bi po mojem mnenju mogli doživeti, da se reakti-

virajo portfelji ministrov krajanov, namreč v slučaju, če se pokaže da bodo spravna pogajanja na Češkem vsaj obljubljala minimalne uspehe in če bodo Čehi svoj državnozborski voz prepeljali na »pravi tir... In za ta slučaj hrani baron Gautsch tudi oba sedaj provizorno zasedena ministrska stola.«

Ekselencija smatra, torej kot najbolj pereče, da se Čehi udeleže ministrstva, seveda pod pogojem, da se priključijo večini. V naših jugoslovanskih krogih se baš v zadnjem času odločeno podarja potreba, da dobimo svojega ministra. Tudi jugoslovanski poslanci so to zahtevalo že stavili in jo bodo še ponovili. Pripravljeni so po svoji večini podpirati vlado — zahtevajo pa, da se njih parlamentarno sodelovanje enako kvalifikuje, kakor podpora ostalih narodnih skupin. Dr. Šusteršič ima za sedaj četr sto ljudi, ki so mu v vsem poslušni in bi tvorili prav lahko najvzestejše jedro baron Gautscheve vojske. Je torej povsem naravno in verjetno, da bi cena enega ministrskega portfelja zato ne bila prevelika.

»Motite se gospod doktor. Nočem se baviti z vprašanjem nemškega odporn proti jugoslovanskemu ministru, nočem se niti dotečniti zlasti pri vas na jugu zelo nevarnega osebrega vprašanja; opozoriti vas hočem le na dejstvo, da tudi za politiko veljajo gotovi narodno - gospodarski zakoni. Vaši klerikaleci se ponujajo za eno ministrskega portfelja; toda kazak bi plačal ministrski predsednik zato toliko kolikor zahtevajo, če ve, da jih bo lahko dobil mnogo cenej, takoreč zastonj. Treba mu bo dati le par manjših »častnih nagrad«, ki vzdrže priateljstvo. Ne verjamete? Uživite se v položaju v katerem se nahaja, dr. Šusteršič in njegova stranka. Gledate brambre reforme je klerikalni voditelj že pri delegacijah podpisal menico; bila je ekskomptirana in je njeni in njegovim že mnogo koristila v onih krogih, ki tako radi iščejo stebre monarhije v reakejonskih in vsemu, kar pride od zgoraj, se steupo pokrovavajočih elementih. Se še spominjate na slavnostni dreadvnoughtski obed v Trstu, kjer je dr. Šusteršič doletelo odlikovanje, da je kot edini parlamentarec sedel v prestolonaslednikovi družbi? — No, torej. Zakaj pa še potrebuje baron Gautsch zvestih in neomajnih pristašev? Za budget in za finančno reformo. Da, ko bi v teh vprašanjih

obstajala nevarnost, da se mu Hrvatsko - slovenska zajednica (mislim, da je to ime v tem trenutku pravo; Vaši klerikaleci se faktično vsake kvartne krstijo) upre, potem bi bilo portfeljsko vprašanje nekam bolj aktualno. Toda ni vam treba praviti, da je baš slovenska klerikalna stranka na finančni reformi morda izmed vseh najbolj interesirana. Za njo je to vprašanje, vsaj kolikor mi pravijo dobro podučeni informatorji, naravnost živiljnskega pomena. Tudi prisna Dunaju ni neznan, da se klerikalna stranka na Kranjskem vzdržuje v svoji dosedanjih silnih pozicijih le radi tega, ker gospodari v deželnem zboru in odboru, ker lahko dejelno upravo in vsa njena sredstva uporablja za svoje strankarsko politične in gospodarske svrhe. Še eno, dve leti takega deželnega gospodarstva, kakor je imate sedaj na Kranjskem in katastrofa je neizogibna. Kakor hitro morajo vaši klerikaleci vsej javnosti odkrito priznati, da so slabogospodarji, kakor hitro morajo oni, ki so okupirali deželni zbor v znanimenju »reform in gospodarskega reda«, nategniti davčni vijak, je strankina katastrofa perfektna. Med finančno reformo in ojačenjem deželnih blagajn, pa obstaja tako ozek konneks, da ni potreba o tem še posebej razpravljati. Slovenski klerikaleci se morajo z vso silo boriti za najhitrejšo in kolikor mogoče obširno davčno reformo, in morajo v tem boju storiti vse, da se zadeva kolikor mogoče hitro reši, ker je z njeni usodo zvezana tudi usoda njihove stranke kot edino gospoduječe vladarie na Kranjskem. Menite, da baron Gautsch o tem ni informiran? Za kaj bi torej plačeval z ministrskim frakom, kar dobi za manjšo ali večjo politično, gospodarsko koncesijo, ki jo nakloni S. L. S.«

Torej je sploh odveč govoriti o jugoslovanskem ministru?

»V teh razmerah, v katerih se parlamentarna organizacija Južnih Slovanov sedaj nahaja, gotovo. Nekaj drugega bi bilo, da imate skupen klub, ki bi določeval razmerje med vladom in vami. Ce bi baron Gautsch videl, da za klubove sklepne niso merodajne zgolj težnje in želje klerikalne frakcije, če bi spoznal, da je za razmerje cele jugoslovanske delgacije napram vladu zgolj merodajno narodno ne pa strankarsko merilo, potem bi se dalo govoriti o tej stvari seveda popolnoma drugače. Pravili ste mi enkrat o političnem

bojkotu, ki ga je proglašila klerikalna stranka na Kranjskem. Kadar bo dr. Šusteršič prostovoljno ali pa prisiljeno prenehal presojati svoje akcije s stališča, ali mu ohranijo eden ali drugi kranjski deželnozborski mandat, in ali sine kranjski deželnih odbornik vreči iz svojega urada liberalce ali ne, tako dolgo po mojem mnenju ni upanja, da bi rekonstrukcija kabineeta tudi vam Jugoslovnom pomenila historičen dogodek.«

Eksminister vitež dr. Fr. Klein.

Sem dolgo upal in se bal Slovo sem upu, strahu dal; ... Sreč je prazno, srečno ni.

Dr. Prešeren.

Ti stih našega mojstra - pevca in pesnika mi šinejo v glavo, ko se podvijam, nadaljevati tam, kjer sem pred blzo dvema mesecema končal, apeljujoč na vašo naklonjenost in dobrovoljnost. Moj članek pod zaglavjem »Nj. ekselencija g. Ignacij baron Ruber in dr. Ivan Tavčar« v številki 170. z dne 26. jul. 1911 je ostal, ker je meni znano, dosedaj brez edmeja in brez odgovora; menda tudi brez ugovora. V kolikor se tiče v naslovu omjenjenih dostojanstvenikov, je to umevno. Ne varam se, če trdim, da občutil Nj. eks. Ig. baron Ruber, kakor tudi g. dr. Ivan Tavčar, iskriče tistega zadoščenja, katero s polnim, perečim žarom navdaja mojo notranjost, zadoščenja nad tem, da so sedaj post tot discemina rerum javno osramočeni ne le J. Ornig, ki je sedaj tudi od svojih nekdajnih prijatelj in zaveznik razkrinkan in proglašen kot nepoštenjak, nego tudi njegovi zaščitniki in protektorji pri graškem nadodsodčenih in pri Štajerski c. k. namestniji. Nerazumljiv je pa molk prizadetih predsedstev v Gradcu, ki imajo diskrecionarno nadzorovalno oblast. Mogoče, da so se gospodje odvadili prebirati slovenske časopise, osobito »Slov. Narod«. Svoj čas so »Slov. Narod« pri predsedstvu graškega nadodsodčenega marljivo čitali. To dokazuje uradni popravek, objavljen v listu št. 111, z dne 17. maja 1909 tičoč se osebe g. dr. J. P., sedaj dvornega svetnika pri najvišjem sodišču na Dunaju in njegove zveze z J. Ornigom. Ta uradni popravek ima podpis »Pitrejch.«

Da je imel g. predsednik pri tem popravku nesrečno roko in da je bil v zadevi samo na pol informiran, sledi iz članka objavljenega v štev. 119. z dne 27. maja 1909 z zaglavjem »Pitrejchov uradni popravek«. Razložilo se je na podlagi akta, kako stvar stoji z J. Ornigom, dr. J. P. dr. Tavčarjem in menoj. Ko se je stvar v tem člankom razjasnila, je predsednik graškega nadodsodčenega umolnil.

Jaz sem zadnji, ki bi radi nedostnosti informacije komu kaj očital ali pa radi tega podtkikal predsedništvo graškega nadodsodčenega malam fidem. Drugače pa stoji stvar v tem slučaju, ko je bilo napadano vrhovno sodišče na Dunaju in njegov predsednik samo radi tega, ker se enkrat odločba tega najvišjega tribunala ni glasila v prilog nemškega Volksrata in njegovih članov. Tak napad in taka žalitev se od kompetentnih faktorjev ne sme z molkom ali z utajitvijo z dnevnega reda spraviti. Večkrat se je v vašem listu pisalo in grajalo, da gotovi sodniki in politični uradniki na Spodnjem Štajerskem uradujejo le po — željah in navodilih nemškega Volksrata, da koketirajo v uradu s člani te korporacije, da se ne upajo s »Volksratajcerji« zameriti itd. Gotova dejstva kažejo, da taki očitki niso brez stvarne podlage.

Če bi bil takrat, ko je dr. Tavčar na lastni osebi občutil nasilnost in zakonolomstvo takratnega graškega vijesodnega predsednika in na primeren način ožigosal v drž. zbornici, eksminister dr. vit. Klein se tem izvajanjem pridružil in na energičen način grajal nezakonito postopanje Gleispachovega senata, bi si potem objestni graški gospodje ne upali, proti vrhovnemu sodišču in njegovemu predsedniku na tak nesramen način nastopati, kakor so to v »Grazer Tagblattu« storili. Ker pa je eksminister dr. vit. Klein se tem izvajanjem pridružil, da v pravicoljbenem človeku in zaučuje, je dosegel kot plačilo — navedeni napad na najvišje sodišče, ki se dosedaj ni bil paralizovan in ki je vzhudil v slovenski javnosti mnenje, da so gotovi sodniki odvisni le od Volksrata, ne pa od tistih zakonov, na katere so kot uradniki prisegli.

Cemu pogrevam te reči iz preteklosti, boste vprašali marsikateri čitatelj. Odgovarjam: te reči niso maledosti, niso mačkine solze! Či-

LISTEK.

Ljubezen in sovraščvo.

Povest.

(Spisal Anton Antonov.)

(Daleje.)

Bil je pač dan svetega Matije, ki zimski led razbijajo, ali ga pa na-

Veselo in živahno je bilo življene po Podravju na tisto Matijev, kakor je vsepovsod o lepih zimskih dneh po deželi.

Sivoiasi stareci so se zadovoljno nasmihavali iz zapečkov svetlega dneva zlaternem kralju ter se radovljali upaji, da spet prebijejo mrzlo zimo ter dožive tople dneve klijoče in hrsteče pomlad.

Mladina se je drvila po mlakužasti potih in južnem snegu, veselči se za njihovo vročo kri že dovolj topnih solnčnih žarkov.

Mladi gospodarji in njihove gospodinje pa so se pogovarjali, kaj vsade na ono njivo. Vmes pa so se žarko pogledovali in raduje se brhkošti in čilosti svoje dece.

Gospa Vernikova pa ni imela več moža, s katerim bi se mogla posvetovati o gospodarskih zadevah. Umrl ji je bil že pred šestimi leti.

Od tedaj ima oskrbnika, s katerim se pomeni o vsakoletnem gospodarstvenem načrtu.

Pa tudi ponašati se ni mogla s svojimi otroci ter se radovati nad njimi. Njen zakon je bil brez sadu.

Pač pa je danes, na svetega Matije dan prvikrat s ponosom zrla na lepo in hrhko nečakinjo, Milo Železričarjevo, ki se je urno in ročno vrtila iz sobe v sobo pospravlja po njih. Saj jo je določila za gospodinjo na svojem veleobširnem posestvu, če vzame bogatega Zamejca za moža.

»Tetka, ali se dobro počutiš?« jo skrbno vpraša Mila privrtevši se v tetino sobo.

»Če bi ne bilo te nesrečne mi-grene, pa bi se takoj lahko napravila na kako ženitovanje,« ji odgovori te-

ta se prepričano nasmehne.

»Ali kaj potrebuješ?« jo spet povpraša milosrđena deklica.

»Pojdi, pa mi prinesi grižljaj črnega kruha in nekoliko sirovega masla,« razdone svojo željo postara na gospa Mila, ki takoj održi iz sobe.

Ura je bila okoli desete dopolne.

»Gospod Ivan Zamejec prosi sprejema,« naznani Mila veleposestnik poset, ko je prinesla teti kruha in masla.

»Popelji ga v sprejemno sobo,«

ja veli Vernikova. »Vrl dečko, kaj, ta

Ivan Zamejec, in zelo bogat veleposestnik,« še pristavi za odhajajočo deklico, ki pa ni več slišala teh njenih zadnjih besed.

Peljala je Mila Zamejca v sprejemno ter mu ponudila stol.

Nista se mnogo zmenila. Zamejec je ji povedal, da je bil že večkrat v tisti sobi, kjer se je pomenoval s tetoto o žitu, krompirju, krmi in živini. Mila ga je sicer potrežljivo poslušala, a brez vsakega zanimačja je sledila njegovim besedam.

In ravno je hotel povedati, koliko telet se mu je povrglo letošnjo zimo in koliko jih še pričakuje, pa je vstopila gospodinja.

Proti njej se je prostejše gibal, in gladkeje mu je tekla govorica. Mnogo sta morala že občevati. Sicer bi se mu zatikal jezik, kakor, če je govoril z Milo.

Lepo po vrsti sta reševala gospodarska vprašanja, ki so bila pred pragom. Kako bosta orala, sejala, kopala, to vse sta si povedala vsak po svojem okusu in potrebi. Mila je bila pri celi agrarni razpravi navezoča, vsaj s telesem. Njena duša pa je bila tam dol in dragem Rženu.

Če bi jo bila tetka vprašala sedaj kaj o krompirju

Sej sezi v časniku »Barreau« oster članek proti ekamistrju dr. vitezu Kleinu, ker je kot sekcijski načelnik justičnega ministra prepisal nemški civilni red in ga pri tem za Avstrijo tako upreustrojil, da so izostale vse dobre posledice, a nastale mnogo kvarne posledice, ki so bile po starem civilnem postopku izključene. S polnim imenom podpisani avtor je dokazal Kleinu sovraštvo do odvetniškega stana. Pisatelj članika mu je s posebnim navdankom pridjal ironičen naslov: »Vivisektionschef za odvetnike. Dr. Franz vitez Klein je bil takrat, ko mu je navedeni avtor v »Barreau« to očital, še sekcijski načelnik v justičnem ministru.

Mož je imel prav; sedaj po pretekli nekaj let se mu tudi lahko očita, da je bil »Vivisektionsschef« tudi za druge stroke justitiae distributiae. Vzgojil je naraščaj mladih objestnih nemških kurzovev in nadutih slovenskih šteberjev, ki včasih sklepajo in izdajejo sodbe, koje so, kakor se je g. dr. I. Tavčar pri drugi prilikli prav primerno izrazil, le božnjega usmiljenja vredne in potrebitne. Nasproti pa ta naraščaj nastopa proti strankam in sivolasim odvetnikom tako oblastno in vihti nad njimi vrtptov bi tako hudo, da se človek nehoti spominjanja vloptov bičevizza kmetskih puntov.

Ako dovolite, gospod urednik, bom nekaj takih stičic iz svoje registratore slovenskih javnosti v presojo predložil, da bode ta kot zadnja odločilna instance razsodila, ali imam prav ali ne, ali pretiravam ali ne.

Toda baš zapazim, da se mi je članek pod peresom tako raztegnil in razpiel, da se že bojim vasih žarkij: in vendar še nisem niti do spel do tistih zanimivosti glede eks-ministra dr. viteza Kleina, katere sem zadnjie dopolnil obljubil. Za danes naj bo zadosti. Cras ingens iterabimus aequor!

Ptuji, 21. septembra 1911.

Dr. Anton Brumen.

Politična kronika.

Z izprenembo v vojnem ministrstvu so tako zelo hiteli, da so prisili celo z ustavnimi določili v nasprotje. Dunajske »Zeit« pravi k temu: Schönaich in Auffenberg nista čakala, da se objavi cesarsko lastnoročno pismo. Niso vpoštevali raznih ustavnopravnih pomislekov in so izprenembo v ministrstvu izvršili kar via facti. Auffenberg je bil v torku in sredo že kot novi minister v uradu in dal razne službene odredbe. Da je končno Schönaich ne oziraje se na še ne objavljeno publikacijo lastnoročnega pisma uradu hrhet pokazal, se ne smemo čuditi. Pri tem počasju so se kaj malo ozirali na ustanovo. Kajti za parlamente je še vedno Schönaich odgovorni minister in bo ostal toliko časa, da bo lastnoročno pismo objavljeno. Zdaj ima monarhija dva vojna ministra, enega faktičnega in enega pravnega, in zato odgovornega. Zakaj so s tako hitrostjo izvršili cesarsko odločitev še pred publikacijo lastnoročnega pisma, o tem bodo najbrže v parlamentih in v delegacijah zahtevali natančnih pojasnil. — Da se je lastnoročno pismo cesarjevo tako zakasnelo, so po dolgem iskanju in premišljevanju vendar našli izgovor. Pismo je vojaška pisarna cesarjeva takoj poslala ministru grofu Aehrenthalu, da je podpis. Ta je pa v Reichenanu, vsled cesarjeve nekako zamudilo. V Budimpešti pa zoper pravijo, da se publikacija cesarjevega lastnoročnega pisma zaradi tega še ni izvršila, ker pravtvo barona Schönaicha niso hoteli vpokojiti, temveč so ga hoteli prestaviti v disponibiliteto.

Dunajska krščansko - socialna stranka je v velikem strahu. Kakor smo že poročali, se je nemško - nacionalna skupina v krščansko - socialnem meščanskem klubu samostojno konstituirala. Voditelji so takoj uvedli, da je to začetek konca. In tako so se začeli pogajati. Včeraj je imel meščanski klub sejo, na kateri so razni krščansko - socialni voditelji razkrivali svoje zvestvo nemško - nacionalno srečo ter se bahali z raznimi dejanji, s katerimi so na krivčen način kratili pravice slovenske manjšine na Dunaju in na Nižje Avstrijskem sploh. Posebno se je širokoustil dunajski župan dr. Neumayer, ki se je pokazal kot najzagriznejšega nemškega nacionalca. Toda že danes je gotovo, da jih tudi to ne bo rešilo pred gotovo smrto.

Situacija v češkem deželnem zboru se še vedno ne sme preoptimistično soditi. Sicer upaj, da bodo kmalu odstranjene težkoce, ki so nastale vsled češkega predloga o podpori proti bedi, toda že se pojavljajo nove ovire. »Národní listy« izjavljajo, da so med stališči obeh strank še velike težkoce, in sicer pred vsem

glede kompetenčnega vprašanja. Čehi zahtevajo, naj se komisija poča tudi z vprašanjem minoritetnih šol, a Nemci izjavljajo, da se sme komisija baviti le s predlogi, ki so ji bili oddani v minotlem lotu. Češki radiči so izjavili, da ne pritrdijo nobenemu kompromisu glede predloga o podpori proti bedi. Češki poslanci ne smejijo opustiti ta predlog, že zaradi draginjskega vprašanja. Če Nemeji ta predlog odklanjajo, tedaj se sploh jeko dvomljivo, če se sploh hočejo sporazumeti.

Glede mesnega vprašanja se začeno v soboto pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado. V političnih krogih se govorji, da se bo govorilo tudi o dovolitvi za uvoz gotove množine argentinskega mesa. Zveza ogrskih poljedelcev ima v torku zborovanje, na katerem bodo protestirali proti uvozu mesa. Finančni minister Litska je dal ogrskim strokovnim referentom instrukcije, ki jih bodo vzelci s seboj na Dunaj. Bojda se bodo kinali sporazumi. V tem oziru pa vzbujajo veliko senzacijo članek v glasilu grofa Tisze. V tem članku se pozivlja ogrska vlada, naj ne trpi, da bi bila avstrijska vlada na stroške Oorske napravil Dunajčanom humana. Avstrijska vlada ne sme iz žepov Ogrske plačevati. Nasproti argentinskemu revolverju se mora pokazati anaberski revolver. Avstrijska vlada se bo kmalu prepričala, da je v ogrskem revolverju ravno tako trdo zrje kakor v argentinskem.

Maroška afera torej vendar ne bo v treh dneh končana, kakor je baje neki višji nemški uradnik tolazil zbegane berolinake borzidine. Oficijozno se namreč ta vest dementuje. Pogovor, ki sta ga imela v sredo Cambon in Kiderlen-Waechter, ni imel uradnega značaja. Včeraj pa je zoper vršila konference, ki je precej dolgo trajala in na kateri je morda prišlo do kake odločitve. Pogajanja, da odstopi Francija del ozemlja v Kongu, se bodo vršila pozneje. Končni sporazum o vseh vprašanjih, tudi o vprašanju konzularnega sodstva v Maroku, se bo dosegel najbrže sedi oktobra. Kakor se govorji, je državni kancelar sporočil predsedniku državnega zborna, da zborница ne bo sklicana že 10. temveč šele 17. oktobra. Vsled tega milišijo, da bo do tega maroška afera končana.

dridru stavkajo le še nekatere stroke delavcev, predvsem zdariji in vogniki. Tudi v Bilbao posiljajo voditelji delavstva, naj zoper poprimejo za delo. V provincah Gijon in Valencia pa še vedno niso poscheli z agitacijo. V Jatovi so uporniki s kačenjem obmetali vojaštvu, ki je na strehalo. En ekscendent je bil ustreljen, štirje pa ranjeni. V Madridu so arstirali predsednika železničarske zveze in nekega socialističnega občinskega svetnika. Arstirani bodo tudi vsi predsedniki delavskih sindikatov. Nekateri listi poročajo, da so francoski delavski sindikati povzročili stavko na Španskem. Gotovo je, da so stavkujoči iz Francije dobivali denarno podporo.

Maroška afera torej vendar ne bo v treh dneh končana, kakor je baje neki višji nemški uradnik tolazil zbegane berolinake borzidine. Oficijozno se namreč ta vest dementuje. Pogovor, ki sta ga imela v sredo Cambon in Kiderlen-Waechter, ni imel uradnega značaja. Včeraj pa je zoper vršila konference, ki je precej dolgo trajala in na kateri je morda prišlo do kake odločitve. Pogajanja, da odstopi Francija del ozemlja v Kongu, se bodo vršila pozneje. Končni sporazum o vseh vprašanjih, tudi o vprašanju konzularnega sodstva v Maroku, se bo dosegel najbrže sedi oktobra. Kakor se govorji, je državni kancelar sporočil predsedniku državnega zborna, da zborница ne bo sklicana že 10. temveč šele 17. oktobra. Vsled tega milišijo, da bo do tega maroška afera končana.

Štajersko.

Jesenskega zasedanja štajerskega deželnega zborna ne bo. Iz Celja, 21. septembra. Iz Grada se nam poroča, da jesenskega zasedanja štajerskega deželnega zborna ne bo. Nemškonacionalna večina se je uprla vsaki koncesiji za ustanovitev slovensko - klerikalne obstrukcije.

Draginjske demonstracije v Trbovljah. Iz Trbovļa, 21. septembra. Tu se pripravljajo za jutri velike demonstracije delavstva proti draginji, ki je v naši dolini že neznotesa. Govori se, da se zbere okrog 6000 rudarjev iz Hrastnika, Trbovelja in Zagorja. Na shodu bodo govorili socijalistični voditelji.

Trboveljska premogokorna družba ima v Hrastniku nastavljenega znanega Amerja, ki je glavni krivec napetih političnih razmer v prej takoj mirni dolini. Zdaj se nam zoper poroča, da baš ta Amer agitira pri delavcev, naj pošiljajo deco v nemško šolo. Ker je možakar zmožen temu ali onemu škodovati, se seveda marsikdo boji ustavljati se. Trboveljska družba bo še obžalovala, da se ni círala na naše pritožbe glede tega človeka! Pridaje volitve, pride še to in ono: Že dobro!

Iz Trbovļa. Jubilejna slavnost moške C. M. podružnice v Trbovļah dne 10. septembra je vrgla družbi čistega dobička 950 K.

Iz Celja. (Nemški sodnik dr. Watzluk.) Pred celjskim okrajnim sodiščem se je odigral te dni slediči prizor: Zapisnikar je izpräveval stranko slovenski generaliže. Ko je razpravljajoči sodnik dr. Watzluk to slišal, je »povedal« (tako povedanje dr. Watzluka je skorodno identično s kričanjem) zapisnikarju: »Ich bin ein deutscher Richter, bei mir wird deutsch ausgefragt.« Zapisnikar je na to mirno vprašal stranko, v katerem jezik želi izpovedati, in stranka je odločeno rekla, da v slovenskem. — Celjani pravko dobro vemo, da je Watzluk nemški sodnik. Gledo drugih strani take neznamnosti pri slovenski sodniji v Celju pa se bodemo z dr. Watzlukom že še pomenili.

Iz Ptuja. Okrajno glavarstvo je prepovedalo uvoz goveje živine in panovanje iz hrvaškega okraja Pregrada na Štajersko — in to zaradi kuge svinkev in grintavke.

Društovanje v Celju. V Celju imamo slediči narodna društva: Čitalnico, Celjsko pevsko društvo, Sokola, moško in žensko podružnico Ciril-Metodove družbe, Narodno gospodarstvo, podružnico ljubljanske Glasbene Matice, Obrtno društvo, Trgovsko društvo, Sokolski dom, politično društvo Naprek, Celjski odsek savinske podružnice S. P. D., Društvo za varstvo mladine, Kolesarsko društvo, Lawn-tennis klub, Samski klub, Dršališki klub, Dijaško kuhično, Lovsko društvo, podporno društvo na celjski slovenski gimnaziji, Češki krožek, Hrvatski klub, Klub naprednih slovenskih akademikov, Celjski odsek Prosvete, Delavsko podporno društvo, Klub slovenskih sotrudnikov, Društvo odvetniških in notarskih uradnikov, podružnico spodnještajerskega čebelarskega društva; z Brega in Gaberja razteza svoj »delokrog« v mestu še tri društva. Povrh tega imamo v mestu še

nekaj centralnih društvenih organizacij, 7 klerikalnih in 6 socialističnih društev. Najnujnejša potreba za Celje je sedaj še društvo predsednikov in društvenih funkcionarjev za primerno zastopanje stanovskih pravic. — Toda resno govorjeno: društovanje je postal v Celju poleg draginje prava »žiba božja«. Mislimo, da nas večina naših Celjanov razume in da nam ni treba tu širje razlagati primernega sočutja. Ali bi ne bilo pametno, da bi napravili enkrat v Celju nekako društveno anketu, na kateri bi se sporazumno določilo, katera društva se naša kratkomalo razidejo. Se bolj potrebno pa bi bilo, da bi se vsa narodna društva dogovorila glede prireditve, da bi ne bilo istih preveč in nepotrebnih, na škodo — tistim, ki morajo vse te prireditve posečati in za nje darovati. Ako nisem našel vseh društev, se mi naj ne zameri; pri taki množici je errare humanum. O posledicah našega društovanja pa se bode že še razpisali kdo v »Slov. Narodu«.

Smarje pri Jelšah. Kakor smo nedavno tega poročali, pretepel je tukajšnji kapelan Sindo neko deklo, ker ni hotel postati Marijina devica ter se je vršila zoper njega pred tukajno okrajno sodnijo dne 16. septembra kazenska obravnava, pri kateri je bil zaradi lahke telesne poškodbe obsojen na 10 K globe. Ker se pa gre za težko telesno poškodbo, je vložil državni pravnik proti tej obsobidi priziv in ničnostno pritožbo. Kakor čujemo, namerava pa sedaj oboje umakniti iz nam prav dobro znanih vzrokov. Če se nepriskrivimo to uresniči, je pričakovati uresničen, ki bodo zelo neprjetne za gotove osebe. (Opomba uredništva: Dobili smo v tem oziru že od dveh strani poročilo, zatorej prosimo še od vas natančnejših podatkov.)

V Ljutomeru so imeli »nemški« obrtniki te dni zborovanje, na katerem se so posvetovali o predlogih nemškega narodnega sveta za Spodnji Štajer, kako bi kazalo — ponemčevati slovenske obrtniške vajence. Sklenili so končno pristopiti k Zvezni nemških mojstrov za Spodnji Štajer, ki se bo v kратkem času ustanovila in ki ima nalog delovati za sistematično ponemčevanje obrtniškega našraščaja. »Südmärk« in nemški narodni svet sta se torej resno lotila tega dela, za katerega so se súdmarskove v tukajšnjem času natančnejših podatkov.

Iz Slov. Bistricje poročajo, da vlada po mestu in okolici veliko razburjenje zaradi visokih doneskov za stavbo novega župnišča. Prizadetim je priporočati, naj drugič bolje pazijo, koga izvolijo v cerkvenokončnenci odboru. Zvonjenje je po toči prepozno.

Iz mariborske bolnišnice. Umetno je, da prihaja v mariborsko bolnišnico večina Slovencev, in človeka zaboli sreča, ko le sliši, kako se z njimi ravna. V bolnici poslujejo izključno samo nemški zdravniki, in baš to je za bolnike največje zlo. Nemški zdravniki Slovence ne razume, ali pa ga razumeti noči in vrhu tega se postopa s Slovenci naravnost brezobzirno kakor »mit einer minderwertigen Nation«. Zdravnik mora gojiti do svojega klienta ljubezen, — to je v zdravniški praksi brez pogojno in neobhodno potrebno, kakšno ljubezen pa bo gojil nemški zdravnik do Slovencev in to še osobito v Mariboru, sa pa lažko mislimo. Zato je treba velike metle, da bi se pomeči smeti z mariborske bolnišnice, samo to je vprašanje, kdo jo bo vzel v roke. — Ali so poslane S. K. Z. — tisti »kmetski osrečevalci — tako kratek vidni, da se jih mora ob vsaki priliki dreguti v nos, ali svoje ljudstvo takoj iskreno »ljubijo«, da ne store v tem oziru nobenega koraka?

Gradec, 21. septembra. Zveza nemškonacionalnih poslancev v Štajerskem deželnem zboru je imela včeraj močno obiskano plenarno sejo, v kateri se je razpravljalo o slovenskih postlatih za delazmožnost Štajerskega deželnega zborna. Oficijelno poročilo pravi: Dež. odbornik Hofmann-Wellenhof je poročal o pogajanjih, ki jih je vodil v zadnjem času Štajerski namestnik grof Clary s strankami v deželnem zbornu. Pri teh pogajanjih se je pokazalo, da imata veleposessivo in nemškonacionalna zveza popolnoma enake nazore o tem vprašanju. Debata je pokazala, da vse želi skorajšno delazmožnost Štajerskega deželnega zborna. Oficijelno poročilo pravi: Dež. odbornik Hofmann-Wellenhof je poročal o pogajanjih, ki jih je vodil v zadnjem času Štajerski namestnik grof Clary s strankami v deželnem zbornu. Pri teh pogajanjih se je pokazalo, da imata veleposessivo in nemškonacionalna zveza popolnoma enake nazore o tem vprašanju. Debata je pokazala, da vse želi skorajšno delazmožnost Štajerskega deželnega zborna. Oficijelno poročilo pravi: Dež. odbornik Hofmann-Wellenhof je poročal o pogajanjih, ki jih je vodil v zadnjem času Štajerski namestnik grof Clary s strankami v deželnem zbornu. Pri teh pogajanjih se je pokazalo, da imata veleposessivo in nemškonacionalna zveza popolnoma enake nazore o tem vprašanju. Debata je pokazala, da vse želi skorajšno delazmožnost Štajerskega deželnega zborna. Oficijelno poročilo pravi: Dež. odbornik Hofmann-Wellenhof je poročal o pogajanjih, ki jih je vodil v zadnjem času Štajerski namestnik grof Clary s strankami v deželnem zbornu. Pri teh pogajanjih se je pokazalo, da imata veleposessivo in nemškonacionalna zveza popolnoma enake nazore o tem vprašanju. Debata je pokazala, da vse želi skorajšno delazmožnost Štajerskega deželnega zborna. Oficijelno poročilo pravi: Dež. odbornik Hofmann-Wellenhof je poročal o pogajanjih, ki jih je vodil v zadnjem času Štajerski namestnik grof Clary s strankami v deželnem zbornu. Pri teh pogajanjih se je pokazalo, da imata veleposessivo in nemškonacionalna zveza popolnoma enake nazore o tem vprašanju. Debata je pokazala, da vse želi skorajšno delazmožnost Štajerskega deželnega zborna. Oficijelno poročilo pravi: Dež. odbornik Hofmann-Wellenhof je poročal o pogajanjih, ki jih je vodil v zadnjem času Štajerski namestnik grof Clary s strankami v deželnem zbornu. Pri teh pogajanjih se je pokazalo, da imata veleposessivo in nemškonacionalna zveza popolnoma enake nazore o tem vprašanju. Debata je pokazala, da vse želi skorajšno delazmožnost Štajerskega deželnega zborna. Oficijelno poročilo pravi: Dež. odbornik Hofmann-Wellenhof je poročal o pogajanjih, ki jih je vodil v zadnjem času Štajerski namestnik grof Clary s strankami v deželnem zbornu. Pri teh pogajanjih se je pokazalo, da imata veleposessivo in nemškonacionalna zveza popolnoma enake nazore o tem vprašanju. Debata je pokazala, da vse želi skorajšno delazmožnost Štajerskega deželnega zborna. Oficijelno poročilo pravi: Dež. odbornik Hofmann-Wellenhof je poročal o pogajanjih, ki jih je vodil v zadnjem času Štajerski namestnik grof Clary s strankami v deželnem zbornu. Pri teh pogajanjih se je pokazalo, da imata veleposessivo in nemškonacionalna zveza popolnoma enake nazore o tem vprašanju. Debata je pokazala, da vse želi skorajšno delazmožnost Štajerskega deželnega zborna. Oficijelno poročilo pravi: Dež. odbornik Hofmann-

njenih do konca leta še okrog 24.000 meterskih stotov mess za Trst.

Kolera? Včeraj ob 6. zjutraj je začel 26letni dinar Juri Rović v Trstu bluvjati. Na odredbo poklicnega zdravnika dr. Calearija so ga prepeljali v kužno bolnišnico ter obvestili mestni fizikat.

Poskus samomora. 27letna živila Marija Samec iz Žavelj št. 4 je izpila predvčerajšnjem po prepriču s svojimi sorodniki v samomorilnem namenu špiritu. Zaužila je toliko smrdljivega špirita, da so jo morali prepeljati v bolničo.

V morje padel. Predvčerajšnjem ob 5. popoldne je padel 27letni delavec Peter Albero, stanjuč v Trstu v ulici Riborgo št. 22, vsled pijačnosti v morje ter se je na seneči precej močno poškodoval. Dva monarja in neki finančni stražnik so ga potegnili na obrežje ter ga dali prepeljati domov.

Potovanje »Najade«. Kakor počajo italijanski listi, so podale preiskave Jadranskega morja, ki jih je izvedla ladja »Najade«, zelo interesante rezultate.

Doslej so mislili, da je največja globina Jadranskega morja med Kotrom in Brindisijem. Se Hopfgartner je meril to globino leta 1870 in je našel 1645 m globino. Na mestu, ki je Hopfgartner natančeno določil, so sedaj izmerili globino na 1100 m. Tudi drugi Hopfgartnerjevi rezultati so se izkazali sedaj kot napacni. Nikjer niso našli večje globocine kakor 1000 do 1100 metrov.

Društvo za ohranitev bazilike v Ogleju. Odbor društva za ohranitev bazilike v Ogleju je sklicevan k seji 26. t. m. ob 3. popoldne v knezoškojski palači v Gorici. Da bi se ozirali posebno na historično veljavno baziliko, skoro ni upati.

Uradna naznanila. Protoprezbiter Božidar Govedar je imenovan za ravnatelja teologične učilnice v Reljevu. Gimnaziski profesor Mijo Poljak je imenovan za gimnaziskskega ravnatelja v Mostaru, gimnaziski profesor dr. Marko Alapović je za ravnatelja na višji gimnaziji v Tuzli. Tajnik tobačne režije Vaclav Trestik v Mostaru je imenovan za nadzornika tobačne režije v VII. dijetnem razredu, podtajnik Artur Ran v Mostaru, Josip Hlebovicki v Ljubinjah in Josip Haluz v Trebinju pa za tajnike tobačne režije v VIII. dijetnem razredu. Pristavi tobačne režije Gustav Haverkorst v Sarajevu, Ladislav Grabovac v Srebrenici in Emil Nettel v Mostaru pa so imenovani za podtajnike tobačne režije v IX. dijetnem razredu.

Kako je prišlo do umora srbskega kralja Aleksandra in kraljice Drage?

XIV.

Iz pisem, ki jih je knez Milan napisal Leposavi, sem razvidel, da jo je večkrat prosil in zaklinjal, da bi mu bila družica v življenju. Ona mu je odgovorila, da on kot vladar nima pravice, da se ženi po svojem sreču, nego po interesih svoje zemlje. V tem trenotku, ko bo on to storil, bo ona zapustila Srbijo. Kralj Milan je na to predlagal, da bi se odpovedal prestolu ter odšel v Romunijo, kjer bi kot polkovnik vstopil v tamkajšnjo vojsko. Ona je tudi to kategorično odklonila. Spominjam se še dobro njenih besed: »Tvoje mesto je tu!«

Kaka razlika je med to lepo, duhovito in pametno ženo, ki iz rodiljubija žrtvuje svojo lastno ljubezen in bodočnost, ki se odreka tudi onega, katerega je strastno ljubila, kakor jo je tudi on ljubil, in med Drago, ki je hotela za vsako ceno postati nič več in nič manj, kakor srbska kraljica.

Prijetno iznenadenje.

Ko smo za zaroto pridobili že zadostno število častnikov in smo mislili, da smo sigurni tudi z onima dneva častnikoma, ki sta rado dogovorili pomicljala pridružiti se zaroti, ker sta razne svoje sorodnike angaževala z meničnimi podpisami, dogodilo se je nekaj izrednega.

Misleč, da je njihov pogoj, da se jima zagotovo gotova vsota, smo deponirali 50.000 dinarjev, kakor sem že popravil omenil.

Toda ko smo jih o tem obvestili, da bi jih čim tesnejše prvezali na se, smo enega izmed njih skoraj izgubili, ker ga je to smrtno užalilo.

Rekel je: »Ali mislite, da zastavljamo svojo glavo za denar?«

Ker so ga njegovi tovariši prošili oproščenje ter zaklinjali, naj jim ostane zvest, se je končno umiril ter izjavil, da sicer ostane zvest svoji obljubi, neče pa ničesar slišati o tem depozitu.

Drugi je takisto zavrnil denar. Depozit smo seveda vrnili, bili pa smo prijetno iznenadeni, ker smo s tem dobili zagotovilo, da sta imeno-

vana dva oficirja prav tako zanesljiva, kakor vsi ostali zarothniki.

Na to smo še nekaj časa čakali, končno pa smo sklenili, da je treba s stvarjo resno pričeti.

Pri tej priliki smo konstatirali, da bi svoje načrte najlaglje in brez najmanjše žrtve izvedli, ako se naš napad izvrši v kraljevskem dvoru samem.

Ta načrt bi bili izvedli mnogo pred 11. juniju, ako bi se med tem ne dogodilo to-le:

Strah pred Avstrijo.

Nekega dne sem se sprehajal pred svojo hišo na Terazijah, ko sem srečal pokojnega Ljuba Kaljeviča. Žejim sem živel v velikem prijateljstvu, kakor je to tudi razvidno iz njegovih memoarjev. Mnogokrat smo se razgovarjali o situaciji, o slabem položaju v državi itd. Večkrat sem mu že namigaval, da se bo položaj razbistril, nikdar pa nisem imel poguma, da bi mu kaj povedal o za-rodi.

Ko sva se onega dne pozdravila, me je vprašal, ako je kaj novega. Odgovoril sem mu: »Slišal boš v 5 ali 6 dneh.« Na to sem še pripomnil, da je vse v najlepšem redu in da je že čas, da se enkrat napravi konec tem nezmočnim razmeram. Njemu je to vidno ugajalo. Na to sva se ločila.

Drugega dne ob 8. zjutraj je prišel k meni v stanovanje deček iz prodajalne mojih najemnikov ter mi sporočil, da me čaka pred hišo neki gospod, ki želi z mano govoriti. Natopil sem se takoj na ulico in na plečniku pred svojo hišo sem dobil Kaljeviča. Rekel mi je:

»Priatelj! Jaz sem o tem, kar si mi včeraj na tem mestu povедal, razmišljal ves dan in vso noč in pričel sem do zaključka, da bi bila stvar v tem trenotku skrajno nepredvidna in nesmiselna. Zato sem prišel, da ti povem to-le:«

Ali ste padli na glavo, da kaj takega snijete, ko je čisto gotovo, da ne boste ničesar dosegli, marveč samo izgubili glave. A če bi tudi slučajno uspeli, upropasti bi našo državo, ker bi v tem slučaju takoj prisila Avstrija in okupirala Srbijo.«

Dolgo mi je o tem govoril ter dokazoval svoje mišljene. Končno sem mu obljubil, da bom o stvari razmišljal, na kar sva se razšla.

Ta razgovor s Kaljevičem me je silno razburil.

Ni mi bilo mar za to, na kar me je opozarjal, da bomo izgubili glave, ker sem že sam vrgel svojo glavo v torbo, kakor se pravi, toda ono drugo, to me je vznemirjalo.

Ali naj, žrtvujč svojo glavo, obstanek svoje rodbine in vse svoje imetje v svrhu, da storim dobro svoji domovini, zadam svoji očetnjavni najhujši udarec in jo upropastim?!«

Tako sem obiskal Genčiča ter ga obvestil o vsem z opazko, da je Kaljevič bolj izkušen in boljši politik in da je o takih stvareh bolj poučen kakor midva.

Genčič je bil v velikih skrbeh in ustrašil se je kakor jaz.

Posvetovala sva se o tem in onem, nazadnje pa sva sklenila, da naj takoj odpotujem na Dunaj ter tam sondiram zemljische.

Grožno usmrčenje tujega človeka

Zalostna kulturna slika.

Iz Metlike, 21. septembra.

Nekaj časa sem se je na sosednjem Hrvatskem primerilo več požarov. Ljudje so sumili, da kdo zažiga in nazadnje je bila razstrošena vest, da so poslali Mažari pozigalec, ker ljudje z njimi ne držijo, drugi so zopet trdili, da so poslale pozigalec ogrske zavarovalne družbe. Ljudstvo je bilo razburjeno in vsako podučevanje o neresničnosti gori navedenih slučajev je bilo zaman. Sam sem to velikokrat izkusil. Večkrat so prijeli kakšnega tujca in ga peljali v Ribnik. Ker se je izkazal z listinami so ga izpustili, a ljudstvo je bilo zoper preverjeno, da so ti pozigaleci v vladni službi.

Sedaj so pričeli dnevno in nočno stražo v selih. Po vseh vrtovih, po kočah, povsod na drevje so obešali svetilke, da kdo ne bi mogel priti nevidno v vas in jo zažgati. Tako so imeli tudi v selu Pravotina in Zaloka, dasiravno v neposredni bližini pri njih in gorelo.

V torek, dne 19. t. m. so opazili tujca na poljih. Seveda takoj zanj, češ ta je eden izmed pozigalev. Bilo je predpoldne okoli 10. ure.

Hrvatje so vdrli za njim eni peš, šest pa na konjih. In sedaj se je pričel lov. Vas Pravotina leži ob kranjski meji, same reka Kolpa deli deželi in je oddaljeno od Metlike dobro 1 $\frac{1}{2}$ uro hoda. Dotični tujec, najbrže videč toliko ljudstva, je pričel bežati po koruzah. Ko je videl, da ne bode mogel utreči, je skočil v Kolpo in jo preplaval na kranjsko stran. Hrvat-

je so ga dohiteli in so z brega Kolpe rekle menda tam stoečim mlinarjem naj ga primejo v vodi. Kar so seveda ti storili. Hrvatje so šli potem s čolnom po njega, ga dobro zvezali in peljali čez vas Zaloko v Pravotino. Tam so ga zasiljevali in po kratkem odmoru pričelo se je linčanje. Nič niso imeli tehnih vzrov, da je res on požigalec, a za to so se malo memili; posebno možje iz Amerike so pravili, da govorijo češko in ga oni razumejo: dobro, da pravi da je res on začgal dve poslopji. Sedaj so ga pričeli na cesti pobijati, bilo je ljudstvo do 300. Toliki so ga z palicami, ga z gnojnimi vilami suvali, nadalje še streljali iz revolverjev na njega. Ko je ves razbit — ima tudi eno oko in zobe vse razbitie — ležal na cesti, zaprosil je vode, katere so mu prinesli iz Kolpe v kluboku in je vso izplil.

Potem so še izprševali, kdo je, kdo ga je najel, a revez ni mogel povedati, tako da bi ga razumeli, ker je bil ves razbit in kakor sem se sam danes na licu mesta prepričal, ga po mojem mnenju niti nihče razumel ni in to je bila najbrže njegova nesreča! Pravijo, da je večkrat rekel, da je Čeh, da je oče šestih otrok in večkrat zaklical, da je on iz Zlate Prahe.«

Ni jim bilo še dovolj, da je ves razbit preboden in obstreljen ležal pred njimi neznanji tujec — so naročile zverine — ženskam — da so pripravile slame iz katere so napravili grinado. Zanesli so še živega Čeha zvezanega na njem in jo začgali. Pretrpel je grozne muke. Ko so začgali je klical »Ječe Marijo, Jožefca«, in hotel z močjo razmetati gorečo slamo raz sebe, toda zaman, ker so zraven stoeči slamo nazaj metali, ga drezali z gnojnimi vilami in streljali na njega tudi, ko je bil že mrtev. Sedaj leži ob hrvatskem bregu Kolpe tujec nepriznan, ves specen posebno, sprejeli del in po hrbitu, po obrazu še nekoliko znamenj kanibalizma, razbita usta, zobe, razbita črepinja. Grozen pogled za količaj civiliziranega človeka, nečuven dogodek 20 stoletja.

In če pogledaš ljudstvo in tiste voditelje tega menda tudi za nje uso-depolnega dneva, vidiš povsod veselje obrazje, smehljajo ti pravi glavni voditelj, s katerimi sem govoril — svoja junastva, da rečem z nekim posebnim zanimanjem ti dokazujejo, da je prav, da so tako naredili.

Komisije še danes ni bilo. Pri umorjenem so našli knjižico, eni pravijo vojaško, in da se piše Došan; da je Čeh iz Zlate Prahe! Mož je bil boljše oblečen in je nosil kapo. Najbrže je po nesrečnem naključju storil tako grozovito smrt.

Ce sedaj pomislim na tisti kraj, kjer leži umorjeni, me groza obletaava, da se more zgrediti, kaj tako nečuvenega v 20. stoletju.

Samo Kolpa nas deli — pa kakšen razloček. Mislim, da bodo oblasti Frvice dobro kaznovale, zaslužili kači vsi obilo!

Občinske volitve v Sp. Šiški

Volilni shod

narodno-napredne stranke

v Spodnji Šiški se vrši

v soboto, 23. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu pri »Kankertu«, na kar se vsi volilci Sp. Šiške opozarjajo.

Na shodu govorita

g. dr. Ivan Tavčar, dež. odbornik in dr. Fran Novak, dež. poslanec.

Agitirajte in pridite vši na shod!

Dnevne vesti.

+ Obrtna šola v Ljubljani in v Celovcu. Celo vrsto obrtnih šol ima avstrijski Nemci, a ko se je vladonomevda voda, da ustavovi za Slovenske vseh krovov slovensko obrtno šolo v Ljubljani, so takoj zakričali in so zahtevali kompenzacije. Seveda so jih dobili. Poleg drugih uglednosti jim je vladna ustavila tudi obrtno šolo v Celovcu, ki se otvoril že danes.

Pravotina je bila zahtevala od trgovske zbornice celovške kot prispevki in zaradi teh tisoč kronic je zdaj v nemškem taborni vik in krik. Celo o »Bevorzugung der Slovenen« govore ti nemški jogri v trenotku, ko je obstekelj Ljubljanske obrtne šole v nevarnosti! Ustanovitev ljubljanske obrtne šole je bila prej zagotovljena, kar so ustanovitev celovške, a dočim se otvoriti celovška že v prihodnjih dneh, še danes ne vemo, kdaj se otvoriti ljubljanska. Menda je toista »Bevorzugung«, o kateri se sanja celovškim Nemcem!

+ Še vedno straši! Dolga tri leta že traja ta strah in dasi se je v tem dolgem času že vsakdo, ki ima količaj soli v glavi, lahko prepričal, da je strah tudi v Ljubljani na sredi votel, okrog inokrog pa ga nič, vendar še žive na Bleiweisovi cesti ljudje, ki misijo, da se bo 1095. dan ponovilo to, kar se je dogodilo dne 20. septembra 1908. Zato je bil dne 20. septembra zopet pokonci ves policijski aparat in kazino so poleg redarjev še stražili policijski svetnik, komisar in kancelist. Pravijo, da so iz dogodka na Dunaju sklepali, da ni izključeno, da bi se pod vtiskom dunajskih vesti ne vzbudila tudi v Ljubljani — septembridska čestva ... Kdaj bodo neki gotovi ljudje postali pametni?

+ Volilni boj v Spodnji Šiški.

— Socijalni demokrati v zvezi z Nemci. Zelo je včeraj zavrsalo med volilci v Spodnji Šiški, ko se je izvedelo za sklep naših Nemcev. Izdali so namreč na svoje volilce zaupen oklic, v katerem jih pozivljajo, da volijo v drugem razredu socijalne demokrate, v tretjem lastno kandidatno listo, na kateri so trije kandidati skupno s socijalno-demokratičnimi kandidati, v prvem razredu jim sicer pusti prostre roke, vendar pa se jim polaga na srce, da volijo proti napredni stranki. Sedaj se bodo vendar odprle oči tudi tistim, ki so do danes še mlačni, ki še omahnjujo, da je njihova dolžnost, voliti kandidata narodno-napredne stranke, ako imajo le količaj še narodne zavesti.

+ Socijalni demokrati v zvezi s klerikale. Tudi klerikalci so na svojih zaupnih shodih shlenili, da postavijo v prvem razredu svoje kandidate, ki nastopijo kot samostojna stranka, v drugem in tretjem pa podpirajo socijalne demokrate.

+ V kandidatnsko listo o občinskih volitvah v Spodnji Šiški vrnilo se je več pomot. Tako se ima glasiti v II. razredu pravilno: Ivan Noč, posestnik v Spodnji Šiški in ne pek; nadalje Fran Ogrizek, trgovski potnik v Spodnji Šiški in ne Ivan Ogrizek. Da ne bo kakih pomot se volilci opozarjajo na kandidatnsko listo, katero je izdala narodno-napredna stranka in katera se vsakemu volilcu dospošlje ter naj volilci prepišajo kandidate iz dopolnene jim liste. Vsa pojasmila se dobre pred volitvami pri tajništvu »Vodnik«, na dan volitve pa v gostilniških lokalih pri gospodu Moharju.

ne dobe gospodinje pri svojih okrožnih načelnicah, te pa iz litografiranega reda »Naloge okrožnih načelnic pri evetličnem dnevu«, ki ga priobčujemo tudi v današnjem listu. — V soboto popoldne pa se prične prodajanje cvetkov v korist dijaškega podpornega društva »Radogoj« sajno v naslednjih evetličnih zalogah: Kavarna Prešeren (za Prešernovo ulico, Marijin trg in Wolfov ulico); za Bernatovič pri »Zlati Ribi« (za Stritarjevo ulico in Pred škofijo); za Vida Pogačnikova (za Glavni in Stari trg); Narodna kavarna (za Židovsko ulico, Dvorski in Kongresni trg) in ga A. Widrova (za Selenburgovo ulico in Dunajsko cesto). Gospodinjem in damam teh evetličnih okrožij je biti torej že v soboto ob pol 5. na določenih mestih. Na večernem vsečiliškem shodu bo vodila načelnica evetličnega okraja Mestni dom ga. notar Hudovernikova ovetno prodajo. Enako se bo v soboto prodajalo evetje tudi pred predstavo v dež. gledališču.

— Sestanek narodnih dam, o katerem pomotoma poroča »Jutro«, da se vrši danes, je bil včeraj. Zelo lepa udeležba resničnih in delavnih narodnih dam nas navdaja zavestjo, da bo evetlični dan lepo izpadel.

— **Narodnim gospodinjam**, ki so bile zadružane, udeležiti se danškega sestanka 21. t. m. in torej niso še prideljene določenim evetličnim okrožjem, pa bi želele vendar sodelovati pri evetličnem dnevu, naznanjamo, da se lahko še priglasek k sodelovanju gospoj modistki Ozmecovi, v Selenburgovi ulici, ki sprejema kot odbornica za evetlični dan take prijave do soboto zvečer. Tu se določi tudi evetlična zaloga, kateri bo pripadala gdē. priglašenka, ki dobi tu tudi vse potrebne informacije.

— **Akademikom** rediteljem pri evetličnem dnevu naznanjamo, da morajo biti na svojih mestih točno v nedeljo ob pol 9., oz. v soboto ob pol 5. S sabo lahko pripeljejo v name razdelitve dela še svoje akademske kolege.

— **Koncert Slov. Filharmonije** in velik ples se vrši v nedeljo zvečer ob 8. v veliki dvorani Narodnega doma. Na to prireditev vabimo poleg sodelovalnik pri evetličnem dnevu vse slovenske občinstvo, saj je dohodek 1 K vstopnine določen dijaškim podpornim društvom na Dunaju, v Gradcu in Pragi. Akademiki, agitirajte za številjen poset te prireditvi.

— **Nemškularski razgrajenci** so danes ponovno razgrajali po »Zvezdi«, kričali kakor divjaki »heil« ter napadli mirno mimoide Slovence. — Policie seveda ni bilo nikjer. Šele ko so ob koncu koncerta Slovenci poiskali redarja, je nastal mir.

— **Nedostatki v deželnih bolnišnicah**. Iz občinstva se nam piše: Preteklo nedeljo sem šel obiskati nekega znance - bolnika v tukajšnjo deželino bolnišnico. V tem času so pripeljali na knetskem vozu neko bolnico. Dve usmiljeni sestri ste prinesli nosila, začeli vleči bolnico z voza ter jo nato vrgli brezobzirno na nosila, da je bolnica od bolečin glasno zaječala. Želite bi pač bilo, da bi tako delo opravljali moški, ker so ženske pač preslabe.

— **Neopravičena prodaja vojaških potrebščin**. Na notico pod tem naslovom smo prejeli naslednje pismo: Z ozirom na poročilo, da prodajam izstopajočim prostovoljcem raznovrstne potrebščine, kakor sablje, portepje itd., prosim, konstatirati, da jaz ničesar in nikomur ne prodajam takih stvari. Pač pa je prišel v vojašnico potnik firme Tiller & Co. iz Grada in je sklenil različne kupnje. Prodano blago je postal name, ker nima drugega znanca, a jaz nisem imel od tega nobenega dobička in sem njemu in kupovalcem izkazal le uslugo. — Orožni mojster 27. pešpolka.

— **Konkurz Antonia Hočevarja** pred sodiščem. Danes se je vršila pred tukajšnjim deželnim sodiščem glavna obravnava proti posestniku in tovarnjaru Antonu Hočevarju iz Novega mesta. Anton Hočevar je tožen radi konkurza, v katerega je prišel v sredi leta 1910., in je mesto, da bi konkurz napovedal, vzel okoli 1000 krov denarja in pobegnil v Ameriko. Sodnemu senatu je predsedoval sodni svetnik Vedernjak, državni pravnik je bil dr. Pajnič. Hočevar ni imel zagovornika. Obsoten je bil radi konkurza, katerega n. napovedal in ker je oškodoval svoje upnike pred begom v Ameriko za približno 1000 krov na 3 meseca istre ječe, poostrene postom, dalje v plačilo stroškov obravnave in povrniltve okoli 25.000 K nekaterim upnikom. Ostali upniki pa se zavrnijo na civilno sodišče. Anton Hočevar, ki je svojo krvdo deloma prisnal, je sprejel kazen brez ugovora. Natančno poročilo obravnave priobčimo jutri.

— **Uhod na Črnučah**. Včeraj zjutraj so v nekem kozolcu na Črnučah našli težko ranjenega Božidarja Šibenika. Ko so ga našli, je še dihal, iz

nosa in ušes pa mu je tekla kri. Ob 9. dopoldne je Šibenik izdihnil, ne da bi prišel k zavesti. Na cesti so našli njegovo kolo docela nepoškodovano. Par korakov od kolesa je bila luža kri. Na cesti v smerti proti Domžalam je bilo videti večkravah marog. Ker ni opaziti na Šibenikovi obleki niti najmanjšega madeža, ki bi kazal, da bi bil nevrečnik padel s kolem, ker je nadalje tudi kolo popolnoma nepoškodovano, se domneva s popolno gotovostjo, da je bil Šibenik ubit. Kdo ga je ubil, se seveda ne ve, a sumi se marsikaj. Ena verzija hčete celo vedeti, da je ubijalec iz Ljubljane. Koliko je na teh vesteh resnike, bo dognala sodna preiskava. Sodna komisija, ki bo gotovo lahko konstatirala, ali gre za nevrečo ali uboj, je bila na licu mesta danes popoldne ob 3. Božidar Šibenik je bil član ljubljanskega telovadnega društva »Šokol I.« Bil je na glasu kot najboljši telovadec tega društva. Pogreb bo jutri, v soboto ob pol 4. popoldne ob Sv. Krištofa k Sv. Križu.

— **Sestanek narodnih dam**, o katerem pomotoma poroča »Jutro«, da se vrši danes, je bil včeraj. Zelo lepa udeležba resničnih in delavnih narodnih dam nas navdaja zavestjo, da bo evetlični dan lepo izpadel.

— **Narodnim gospodinjam**,

ki so bile zadružane, udeležiti se danškega sestanka 21. t. m. in torej niso še prideljene določenim evetličnim okrožjem, pa bi želele vendar sodelovati pri evetličnem dnevu, naznanjamo, da se lahko še priglasek k sodelovanju gospoj modistki Ozmecovi, v Selenburgovi ulici, ki sprejema kot odbornica za evetlični dan take prijave do soboto zvečer. Tu se določi tudi evetlična zaloga, kateri bo pripadala gdē. priglašenka, ki dobi tu tudi vse potrebne informacije.

— **Akademikom** rediteljem pri evetličnem dnevu naznanjamo, da morajo biti na svojih mestih točno v nedeljo ob pol 9., oz. v soboto ob pol 5. S sabo lahko pripeljejo v name razdelitve dela še svoje akademske kolege.

— **Koncert Slov. Filharmonije** in velik ples se vrši v nedeljo zvečer ob 8. v veliki dvorani Narodnega doma. Na to prireditev vabimo poleg sodelovalnik pri evetličnem dnevu vse slovenske občinstvo, saj je dohodek 1 K vstopnine določen dijaškim podpornim društvom na Dunaju, v Gradcu in Pragi. Akademiki, agitirajte za številjen poset te prireditvi.

— **Nemškularski razgrajenci** so danes ponovno razgrajali po »Zvezdi«, kričali kakor divjaki »heil« ter napadli mirno mimoide Slovence. — Policie seveda ni bilo nikjer. Šele ko so ob koncu koncerta Slovenci poiskali redarja, je nastal mir.

— **Nedostatki v deželnih bolnišnicah**. Iz občinstva se nam piše: Preteklo nedeljo sem šel obiskati nekega znance - bolnika v tukajšnjo deželino bolnišnico. V tem času so pripeljali na knetskem vozu neko bolnico. Dve usmiljeni sestri ste prinesli nosila, začeli vleči bolnico z voza ter jo nato vrgli brezobzirno na nosila, da je bolnica od bolečin glasno zaječala. Želite bi pač bilo, da bi tako delo opravljali moški, ker so ženske pač preslabe.

— **Neopravičena prodaja vojaških potrebščin**. Na notico pod tem naslovom smo prejeli naslednje pismo: Z ozirom na poročilo, da prodajam izstopajočim prostovoljcem raznovrstne potrebščine, kakor sablje, portepje itd., prosim, konstatirati, da jaz ničesar in nikomur ne prodajam takih stvari. Pač pa je prišel v vojašnico potnik firme Tiller & Co. iz Grada in je sklenil različne kupnje. Prodano blago je postal name, ker nima drugega znanca, a jaz nisem imel od tega nobenega dobička in sem njemu in kupovalcem izkazal le uslugo. — Orožni mojster 27. pešpolka.

— **Konkurz Antonia Hočevarja** pred sodiščem. Danes se je vršila pred tukajšnjim deželnim sodiščem glavna obravnava proti posestniku in tovarnjaru Antonu Hočevarju iz Novega mesta. Anton Hočevar je tožen radi konkurza, v katerega je prišel v sredi leta 1910., in je mesto, da bi konkurz napovedal, vzel okoli 1000 krov denarja in pobegnil v Ameriko. Sodnemu senatu je predsedoval sodni svetnik Vedernjak, državni pravnik je bil dr. Pajnič. Hočevar ni imel zagovornika. Obsoten je bil radi konkurza, katerega n. napovedal in ker je oškodoval svoje upnike pred begom v Ameriko za približno 1000 krov na 3 meseca istre ječe, poostrene postom, dalje v plačilo stroškov obravnave in povrniltve okoli 25.000 K nekaterim upnikom. Ostali upniki pa se zavrnijo na civilno sodišče. Anton Hočevar, ki je svojo krvdo deloma prisnal, je sprejel kazen brez ugovora. Natančno poročilo obravnave priobčimo jutri.

— **Uhod na Črnučah**. Včeraj zjutraj so v nekem kozolcu na Črnučah našli težko ranjenega Božidarja Šibenika. Ko so ga našli, je še dihal, iz

Začetek točno ob polu 9. uri svečer. Vstopnina 20 v; dijaki prosti.

Prosvetl.

Odborova seja »Matice Slovenske« dne 20. septembra. Prva korektura enega dela »Slovenskega zemljevida« je došla meseca julija. — Nekatere letosne publikacije so že natičene, druge se dotiskujejo; ustavni novi se rok za natisk I. zvezka Meningerjevih izbranih spisov. — Na društveni hiši so se izvršile obsežnejše poprave in prenovitve. — Kopis »Zanesi, o Gospod« se v dosednji svoji obliki ne sprejme, sprejme se pa spis »Madež«. — Za prošlo leto se je prodalo mnogo garnitur društvenih publikacij, dijaki se je dalo za znižano ceno naknadno 286 garnitur. — za leto 1911 je plačalo le 1888 članov (polovica poverjenikov); članine je došlo 9000 K.

Iz gledališke pisarne: V soboto se igra prvč na slovenskem odrnu najodličnejšega tirolskega nemškega dramatika Karla Schönberra slavnata komedija »Zemlja«, v kateri je pokojni Kainz slavl prave triumfe na odrvu dvornega gledališča na Dunaju. Pri nas igra glavno vlogo, kmeta Krejema, g. Verovšek. Glavno žensko vlogo igra ga. A. Danilova. Predstava se vrši za par - abonente. V nedeljo popoldne se igra zadnjič v sezoni kot ljudska predstava pri zelo začasnih cenah Etibna Kristiana izvrstna drama »Samosvoj« z g. Verovškom in g. Nučičem v glavnih vlogah. Na to predstavo opozarjam posebej male odre na dejeli in njihovih igralcev in režiserje. Igra »Samosvoj« je vprizorljiva na vsakem odrvu ter bo ugajala povsod. Predstava se vrši izven abonmenta; za lože par. — V nedeljo je zvečer se igra drugič Victorja Huga historična drama »Ruy Blas«, primerno krajsana. Glavne vloge igrajo ga. Setrilova, g. Nučič, g. Skrbnišek, g. Povh in g. Danilo. Predstava za nepar.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem.

»Slovenec« — obsojen. Zopet bo napravil »Slovenčeve blagajnik kisel obraz, ko bo moral plačati najnovješo kazeno. Stvar je bila ta-le: Anton Pongratz je poslal »Slovencu« neki popravek. »Slovenec« pa ga je priobčil z opomnjami in novimi trditvami, ki so provzročili nov popravek. »Slovenec« pa tega popravka dejanskih trditev ni hotel priobčiti. Zaradi tega je Pongratz vložil proti »Slovenčevemu« odgovornemu uredniku Štefetu in tožbo, o kateri se je včeraj razpravljalo. Štefe je bil obsojen na 40 K globe, oziroma dva dni zapora, dalje mora plačati sodne stroške in priobčiti popravek v 24 urah, sicer se izdajanje »Slovenca« oblastveno ustavi.

* * *

Izpred deželnega kot vzklicnega sodišča.

Poseben alibi. Pri vzklicenem sodišču se je javil posestnik sin Jože Semen, ki je bil obsojen pred okrajnim sodiščem na pet dni zapora, ker je baje napadel na cesti v Podgorici 9. julija okoli 10. zvečer tovarnika Alojzija Zajca. Napadel ga je v temi s palico in ga precej poskodoval na glavi in na nogi. Semen dejanje odlčno taj in ponudi pri vzklicu radi kazni in krivde dokaz odsotnosti. Tisto nedeljo pravi, sem prišel ob 7. domov. Po večerji sem se vlegel na skrinjo in spal na skrinji do 10. ure. Ob 10. me je poklicala mati in me spremila na šupo, kjer spiva skupaj z mojim bratom. Vlegel sem se in zaspal še pred ko brat. Starejši brat potrdi pod prisego, da je res Jože spal na skrinji do 10. ure in da ga je mati prignala za njim na šupo, kjer je še pred njo zaspal. Mlašji brat pa pravi, sedaj spim na dilah, odkar je slama gori, preje pa sem spal in hiši. Dobro vem, da se vlegel brat po večerji na skrinjo poleg mene in ležala sva skupaj do 10. ure. Ob 10. pa ga je mama poklicala in mi posvetila s tvo veliko lučjo na šupo. Zajce je bil napaden od 10. do 11. ure. Ker so torej priče potrdile, da je bil Jože Semen v kritičnem času doma, in torej ni mogel biti na cesti v Podgorici, je sodišče razvajilo prvo sodbo in oprostilo obtoženca.

* * *

Razne stvari.

* Kolera: Včeraj so prinesli v kužno bolnišnico 4 za kolero zbolele. V Novi Pešti so zaradi kolere preložili vpisovanje v šole. V Raabu je zbolel neki delavec za kolero. Tudi v Ovaru so konstirali en slučaj kolere pri nekem delavcu. Delavec bo morda okrevl. Istotako so konstirali po en slučaj kolere v Erzsebetfalvi pri Budimpešti in v Titlu. Preiskava odpadkov v Stolnem Belem gradu zbolel

je dognala brez dvoma kolero in so proglašili tudi tri občine komitata za okužene. — Na Balkanu kolera pojema. Včeraj je zbolelo v Carigradu 27 ljudi in umrlo 17, med vojaštvom pa 9 oseb. V dosedanjih srednjih bolezni Haskoj, Bujukder Skutari in Hasim pa niso konstirali v zadnjih dnevih nobenega slučaja kolere.

* Zeleznica stavka na Irskem. Kakor smo že senci poročali se irske zeleznice nočno udati. Ker grozi zaradi tega splošna stavka in se boje, da bodo zelezničari poskusili razpreti progo, so poklicani en bataljon kraljevih highlanders iz taborskega Kilworta v Limerik. Ker se vojska čete niso mogle vsled stavke pripeljati z zeleznicu, so vojaki v hitrem pohodu prišli iz Kilworta v Limerik in sicer so odšli iz Kilworta 20. zvečer ter dospeli 21. popoldan v Limerik. Iz Dublina sta odšla samo dva vlaka na jugozapad Irsko. Vožnja je zelo nevarna, ker vozijo vlaki brez signalov. V nekaterih mestih v provinci že čutijo pomanjkanje živeža.

Telefonska in brzojavna poročila.

Schönaich in Auffenberg. — Cesarska lastnoročna pisma.

Dunaj, 22. septembra. Danes primašajo uradni listi cesarjeva lastnoročna pisma odstopivemu baronu Schönaichu in novemu vojnemu ministru vitezu Auffenbergu. Cesarjevo lastnoročno pismo Schönaichu je vzbudilo splošno senzacijo. V vseh političnih krogih se poudarja, da še nikdar ni bil kak minister, ki je služil skoraj pol stoletja zvest svojemu vladarju, odslovljen tako hladno in skoraj brez vsakega priznanja. To, da je lastnoročno pismo bilo izdanato tako pozno, daje povod govorici, da je cesar baje napisal najprej zelo lastnoročno pismo, da pa je neka visoka medrodajna oseba izdala nato memorandum na cesarja, vsled česar je bilo prvotno pismo tako izpremenjeno. Tudi cesarjeva slika, ki jo je dobil Schönaich, ima zelo hladen napis: »in stetter Gewogenheit«. Končno se opaža, da imenuje cesar v lastnoročnih pismih Schönaicha še »Reichskriegsminister«, med tem ko je v pismu na Auffenberga zapisano samo »Kriegsminister«. Politični krogovi smatrajo to za koncesijo Ogram, in so mnenje, da je institucija »državnega vojnega ministra« prenehala.

Dr. Gessmann odložil deželnoodboriški mandat.

Dunaj, 22. septembra. Dr. Gessmann je umrl ob pol 12. devetnajstletni delavec Joachimsthaler, ki je bil v nedeljo težko ranjen v trebuhi. V Rudolfovi bolnišnici so sprejeli danes nekega uslužbenca iz trgovine Lehner, ki je tožil čez bolečine v trebuhi. Dognali so, da je bil ranjen z balonom.

Dunaj, 22. septembra. Stanje od policejske sablje ranjenega Wöserbauerja je brezupno.

Zeleznica gibanje.

Dunaj, 22. septembra. Danes je

Stanovanje

Cene se odda v novi hiši ob poti v Rožno dolino dvoje stanovanj in sicer eno z dvema sobama, predsobo, kopalnico in pritiklinami, drugo tudi z dvema sobama, predsobo in poselsko sobo. K stanovanju spada tudi del vrta. Odda se za november. 3214
Več se izve pri blagajniku Kranjske stavbinske družbe.

Dr. A. Levičnik
začne ordinirati 3265
s 25. septembrom t. l.

Ugodna prilika za nakup trgovine

z mešanim blagom,
gostilniške obrti in zemljšča
se nudi. — Reflektanti dobe brezplačno pojasnila pri g. Kamenšku v pisarni „UNIVERSAL“, v Ljubljani. 3220

2 stavbni parcelji s površino 2727 m² na Pruh

ste po primerni ceni na prodaj
Stavbišči ste na vogalu ulice nasproti

novega mostu v bližini šolskega poslopa.
Načrti in pogoji so na razpolago pri g. Kamenšku v pisarni „UNIVERSAL“, Sodna ulica 4. 3219

Restavracija „Narodni dom“ v Ljubljani

ima najlepše in najmodernejše zimsko kegljišče v Ljubljani.
Kegljišče je še nekaj dni v tednu prosto.

Ob enem naznanjam cenjenim obiskovalcem slovenskega deželnega gledališča, da sem prevzel za letošnjo sezijo

gledališki bufett

kjer budem postrežal vedno s svežim dobrim pivom, finim cvičkom, raznimi likeri ter s finim pecivom in bonboni.

Za mnogobrojni poseb se priazno priporoča z vsem spoštovanjem udani

Emil Keržišnik, restavrater.

3226

Šivilja in učenka

se sprejme 3229
na sv. Petra cesti št. 77, dverišče.

Išče se
šupa ali skladišče

v približni velikosti 25 do 30 m².
Ponudbe pod „v sredini mesta“
na uprav. »Slov. Naroda«. 3244

Išče se za tukaj vestna
prodajalka

Specerijske in manufakturne stoke. S kavcijo ima prednost. 3224

Ponudbe z navedbo službene dobe
do 1. oktobra na: „Samosvoj 25“,
Ljubljana, poste restante.

Dijakom in dijakinjam popust!

Modna trgovina O. Jezeršek

na Mestnem trgu

priporoča

svojo veliko izbiro damskeih čepic, perila, zavravnic, pletenin, rokavic, predpasnikov itd. ::

po znano nizkih cenah.

Kupujte v slovenski trgovini!

Ljubljana, Stari trg 9 Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 9

Slavno občinstvo opozorjam, kot prvi edini slovenski upravičenec do izvrševanja te obrti, oblastveno izpršani optik in strokovnjak na svoj

optični zavod
urejen po najnovejšem sistemu, z električnim obratom, kjer se izdelejava vsi v to stroku spadajoči predmeti, pod strogin nadzorstvom in natanko po zdravniških predpisih. V zalogi imam vedno vsakovrstne najnovejše šči-

Vsa popravila
izvršujem v svoji zelo
dobro urejeni delavnici
:: točno in solidno. ::

Šolske knjige

za vse šole

v najnovejših predpisanih izdajah ter

vse šolske potrebščine

v najboljši kakovosti priporoča po
zmernih cenah

L. SCHWENTNER v Ljubljani

Prešernova ulica štev. 3 (poslopje „Mestne hranilnice“).

Narodna knjigarna

Prešernova ulica štev. 7

v Ljubljani

z družena s

Prešernova ulica štev. 7

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega,
... komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga ..

najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma; barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpriprostejih do najfinjejših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli.
Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Solski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn.
Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne priprave, čitala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpriprostejše in najfinješe, črne, vijolčaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermenja za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora
v vseh velikostih, za dame in za gospode, za na-
vadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Crnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske.
Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na pisalne stroje

----- vseh sistemov -----
po tovarniških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture,
trgovska pisma itd. itd.